

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด
อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

Analysis of Activities of Authong Agricultural Cooperative Ltd.

ที่ Amphur Authong Changwat Supanburi

โดย

นางสาวฉวีวรรณ สังข์พันธุ์

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ๑๕/๓/๒๕๓๔
(อาจารย์เชษฐ มณีรัตน์)

กรรมการปัญหาพิเศษ 11/๓/๒๕๓๔
(อาจารย์เสาวคนธ์ เลือคกาญจนะ)

กรรมการปัญหาพิเศษ 11/๓/๒๕๓๔
(อาจารย์ธรรมรัตน์ ยางสูง)

หัวหน้าภาควิชา 11/๓/๒๕๓๔
(อาจารย์สนอง นิลเพชร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

862

14062

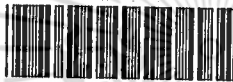
บัญชีพิเศษ

เรื่อง

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด
อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

Analysis of Activities of Authong Agricultural Cooperative Ltd.

In Amphur Authong Chanawat Supanburi

T096036

โดย

นางสาวฉวีวรรณ สังข์พันธุ์

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

ปพ.

๑๖๗๙๖

พ.ศ. 2534

๒๕๓๔

ปพ.

๑๖๗๙๖

เลขหมู่..... 96036

เลขทะเบียน..... 96036

วันเดือนปี.....

งานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด

โดย : นางสาวฉวีวรรณ สังขพันธ์

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการ

(อาจารย์วิชเชษฐ์ มณีรัตน์)

สหกรณ์การเกษตร เป็นองค์กรธุรกิจที่จัดตั้งเพื่อช่วยเหลือสมาชิกทางเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นเครื่องของเงินทุน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรมาจำหน่ายตลอดจนการให้การศึกษาวรรณความรู้แก่สมาชิก ทั้งหมคนั้นเป็นผลประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์ ตัวสหกรณ์ดำเนินงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพจะเกิดความเสียหายแก่สมาชิกได้ ดังนั้นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เพื่อศึกษานำไปแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ ศึกษาผลการดำเนินงานและสภาพการดำเนินงาน ตลอดจนการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ โดยเปรียบเทียบอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์ที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน และศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานธุรกิจที่เกิดขึ้นของสหกรณ์

จากการศึกษาพบว่าสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด สามารถดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนสภาพคล่องของสหกรณ์ขนาดเดียวกัน และอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการช่วยเหลือเกษตรกรในท้องถิ่นที่สหกรณ์นั้น ๆ ตั้งอยู่ ดังนั้นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรจึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงานสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นของสหกรณ์นั้น เป็นปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนงานดำเนินงานของสหกรณ์ การกำหนดแผนงานระยะเพื่อการดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอเสนอแนะในการศึกษาปัญหาพิเศษเรื่องนี้จะเห็นได้ว่าในคัมภีร์สังคมสงเคราะห์
แนะนำสมาชิกเกี่ยวกับเรื่อง หลักการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ให้สมาชิกเกิด
ความเข้าใจอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสหกรณ์กับสมาชิกในการร่วมมือกัน
พัฒนาสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยไปด้วยความกรุณาในการให้ความช่วยเหลือจากท่านอาจารย์วิเชษฐ์ มณีรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษและท่านอาจารย์เสาวคนธ์ เลือคกาญจนะ ท่านอาจารย์ธรรมรัตน์ ยางสูง กรรมการปัญหาพิเศษเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในการตรวจทานแก้ไข ท่านอาจารย์ศุภสมบุรณ์ อิงรัตนากร ได้ให้คำแนะนำแนวทางในการทำปัญหาพิเศษ

นอกจากนี้ข้าพเจ้ายังได้รับความช่วยเหลือค้ำข้อมูลเป็นอย่างดีจากเจ้าหน้าที่ ของสหกรณ์การเกษตรอุทงจักษ์ และสำนักงานฝ่ายปกครองอำเภออุทงจังหวัดสุพรรณบุรี พระคุณบิดามารดาที่ได้ให้ความช่วยเหลือในค้ำเงินทุน จนข้าพเจ้าสามารถบรรลุดมตั้งเป้าหมาย

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณบิดา-มารดา อาจารย์และทุก ๆ ท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ. โอกาสนี้ด้วย

ฉวีวรรณ สังขพันธ์
มีนาคม 2534

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(1)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	4
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	7
การเก็บรวบรวมข้อมูล	7
วิธีการวิเคราะห์	7
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงาน	9
ผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี	9
การให้เงินกู้แก่เกษตรกร	10
ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์	10
ธุรกิจการซื้อ	16
รายได้	18
อัตราส่วนทางการเงิน	18
การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์	21
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	39
สรุปผลการศึกษา	39
ข้อเสนอแนะ	41
เอกสารอ้างอิง	42

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบความก้าวหน้าในการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532	11
2	ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด	13
3	ธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532	15
4	รายได้ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532	17
5	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการ เงิน 2528-2532	19
6	อัตราส่วนทางการเงินมาตรฐานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	20
7	อัตราส่วนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532	21
8	อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปี การเงิน 2528-2532	25
9	อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้นปีการเงิน 2528-2532	27
10	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532	30
11	อัตราส่วนกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการ เงิน 2528-2532	33
12	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532	36

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงอัตราส่งทุนหมุนเวียนมาตราฐานและอัตราส่งทุน หมุนเวียนของสหกรณ์ ปีการเงิน 2528-2532	23
2	แสดงอัตราส่งหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนมาตราฐานและอัตราส่ง หนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์การเกษตรอุทง จำกัด ปีการ เงิน 2528-2532	26
3	แสดงอัตรากារหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้นมาตราฐาน และ อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์การเกษตร อุทง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532	29
4	แสดงอัตรารอดทดแทนต่อสินทรัพย์มาตราฐานและอัตรารอด ทดแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรอุทง จำกัด ปีการ เงิน 2528-2532	32
5	แสดงอัตรากำไรสุทธิมาตราฐานและอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ การเกษตรอุทง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532	35
6	แสดงอัตรารอดทดแทนต่อส่วนของทุน ของสหกรณ์การเกษตร อุทง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532	38
7	แผนภาพแสดงอาณาเขตอำเภออุทง	43

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ปัจจุบันนี้มนุษย์ในสังคมต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของชีวิตเป็นจำนวนมาก เพราะ ผู้ประกอบกิจการทั้งหลายไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมีแต่การเอาตัวเอาเปรียบผู้อื่น ภัยพิบัติทาง ๗ ซึ่งจะเห็นได้จากการขายสินค้าในราคาที่สูง โดยเฉพาะสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการทำ การเกษตรทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อนทั่วไป เกษตรกรจึงได้รวมตัวกันในการซื้อ เครื่องอุปโภคบริโภค ซึ่งทางสหกรณ์การเกษตรจัดหาอุปกรณ์ในการทำ การเกษตรมาจำหน่าย ให้แก่เกษตรกร ในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด หรือราคาเดียวกับท้องตลาด แต่มีปริมาณจำนวนหนึ่ง ให้เมื่อวันสิ้นงวดบัญชี ประจำปี สิ้นสุด 31 มีนาคม 2532 นอกจากนั้นสหกรณ์ยังรับซื้อสินค้า เกษตรเพื่อจำหน่ายให้พ่อค้าอีกทีหนึ่งเพื่อป้องกันปัญหาจากพ่อค้าคนกลางที่เป็นผู้กำหนดราคาสินค้า เกษตร

สหกรณ์การเกษตรเป็นองค์การที่จัดตั้งขึ้นโดยเกษตรกรตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป เกี่ยว ข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ พนักงาน สหกรณ์ ผู้จัดการสหกรณ์ และที่สำคัญคือสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งการที่ธุรกิจสหกรณ์จะดำเนินไป ด้วยดี สามารถอำนวยความสะดวกและผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกได้ก็ บุคคลหลายฝ่ายจะต้องรู้ หมายเจตนาที่และความรับผิดชอบ ตลอดจนจะต้องปฏิบัติงานให้สัมพันธ์กัน และจะต้องมีความเข้าใจในหลักและวิธีการของสหกรณ์เป็นอย่างดี ซึ่งทุกฝ่ายควรจะได้รับความรู้หรือการฝึกอบรมเป็น ประจำ เพราะความรู้ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์มีความสำคัญต่อการดำเนินงานสหกรณ์เป็นอย่าง มาก (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2528 : 5)

สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด จัดตั้งขึ้นโดยเกษตรกร เพื่อที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหา และเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของพวกตนให้มีการอยู่กันดีตามวิถี ทางสหกรณ์ เกษตรกรบางส่วน จึงรวมตัวกันรับเอาวิธีการ สหกรณ์ เข้ามาจัดปัญหาความยากจน และส่งเสริมการกินที่อยู่ของตน โดยรวมกันจัดตั้งสหกรณ์ขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2486 ในรูปสหกรณ์หาทุนเมื่อ เกษตรกรมีความมั่นใจ

ว่าวิธีการสหกรณ์สามารถแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมการกินดีอยู่ดีของเกษตรกรได้
อย่างแท้จริงจึงขยายการจัดตั้งสหกรณ์เพิ่มขึ้นในรูปของสหกรณ์ชายชาว และพัฒนาเป็นสหกรณ์
การเกษตรในที่สุด สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด จดทะเบียนเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2513
โดยการควบคุมสหกรณ์หาทุน 27 สหกรณ์ ในอำเภออุทองเป็นสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด
โดยมีจุดมุ่งหมายเป็นแบบขอเนกประสงค์

สหกรณ์การเกษตรที่จัดตั้งขึ้นมีประสบปัญหาในด้านการดำเนินงาน เนื่องจาก
สมาชิกของสหกรณ์ขาดความรู้ความเข้าใจในรูปการดำเนินงานของสหกรณ์ นอกจากนี้ยังไม่
ชำระคืนเงินต้น ทำให้ขาดเงินทุนที่จะหมุนเวียนในคราวต่อไป การขาดผลผลิตเกษตรกรสมาชิกขาย
ให้พ่อค้าคนกลางถึงแม้ราคาดีแต่ต่ำกว่า ทำให้เงินสดโดยการขายให้สหกรณ์จะต้องรอเวลา
อีกระยะหนึ่งจึงจะได้เงินสด เนื่องจากสหกรณ์จะต้องรวบรวมผลผลิตแล้วนำไปขายให้พ่อค้าใหญ่
อีกทีหนึ่งจึงทำให้เกษตรกรไม่ขายผลผลิตให้สหกรณ์ รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและประ-
โยชน์ของสหกรณ์ จึงได้นำแบบสหกรณ์มาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อเพิ่มรายได้ต่อการส่งเสริม
สหกรณ์ จึงทำให้เกษตรกรขาดความรู้ในทางคานสหกรณ์ ดังนั้น ทางการวิจัยในเรื่องนี้ จึง
พยายามที่จะวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด เพื่อจะได้เป็นประ-
โยชน์ต่อสหกรณ์แห่งอื่น ๆ ที่จะนำผลจากการศึกษานี้ไปปรับใช้ และอาจเป็นแนวทางในการปรับ
ปรุงสหกรณ์แห่งที่การศึกษานี้ด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาถึงสภาพทั่วไป ประวัติการดำเนินงานและสภาพการช่วงต่าง ๆ ของ
สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด เช่น รายได้ รายจ่าย กำไร หนี้สิน ทรัพย์สิน และทุนในการ
ดำเนินงานของสหกรณ์
2. วิเคราะห์ธุรกิจต่าง ๆ ของสหกรณ์ คือ ธุรกิจเครดิต ธุรกิจการซื้อ ธุรกิจ
การขาย แล้วนำผลที่ได้ไปช่วยคานการตัดสินใจในการวางแผนเพื่อหาผลกำไรของธุรกิจนั้น
3. ศึกษาและทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานคานธุรกิจของสหกรณ์
การเกษตรอุทอง จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงผลการดำเนินงานสภาพของธุรกิจที่สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ทำอยู่ ควรแก้ไขในเรื่องใดและควรใช้วิธีใดแก้ไขจึงจะเหมาะสม
2. ได้ทราบถึงสภาพการณ์ในช่วงต่าง ๆ ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ในช่วงปีการเงิน 2528-2532 ว่าเป็นอย่างไร สมควรจะปรับปรุงหรือควรขยายงานในด้านใด เพื่อให้สหกรณ์ก้าวหน้าต่อไป
3. เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด และสหกรณ์การเกษตรอื่น ๆ ที่จะใช้เป็นแนวทางสำหรับช่วยในการวางแผนการดำเนินงาน และใช้ในการแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ ของสหกรณ์

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาแบบเฉพาะกรณี (Case Study) โดยเลือกวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบเป็นตารางและรอยละ จากผลการดำเนินงานกิจการประจำปีของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ในระหว่างปีการเงิน พ.ศ. 2528-2532

นิยามศัพท์

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรอำเภออุทอง จำกัด
 สมาชิก หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด
 ปี หมายถึง ปีการเงินเริ่มตั้งแต่ 1 เมษายน 2528 ถึง 31 มีนาคม 2529
 สภาพคล่อง หมายถึง ความสามารถในการหาเงินสดเพื่อให้เพียงพอกับข้อผูกพันในการชำระหนี้
 วิเคราะห์ หมายถึง การศึกษาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด
 วิเคราะห์ทางการเงิน หมายถึง การทำรายการต่าง ๆ ทางการเงินตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไปมาเปรียบเทียบกัน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

อภิชาติ เคนปรีชา (2528) ทำการศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี คำนสมาชิกสหกรณ์ต้องพยายามสื่อความหมายต่าง ๆ ที่คิดว่า เป็นประโยชน์ให้สมาชิก เข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานของสหกรณ์ให้มากขึ้นไม่ช้าเข้ามาเป็นสมาชิกเพราะต้องการเงินกู้ยืมคนเดียว คำนสหกรณ์ควรกำหนดแผนการดำเนินงานระยะยาวเอาไว้เพื่อจะได้ดำเนินงานของสหกรณ์ได้อย่างต่อเนื่องและควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ให้มากขึ้น คำนธุรกิจการขายสหกรณ์ควรจัดมาตรวจการในการรายงานผลผลิตของสมาชิกให้คุ้มคุ้มป้องกันการกำหนดราคาของพ่อค้าคนกลาง รวมทั้งการกำหนดจำนวนผลผลิตและประเมินผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับไว้ให้พร้อมกัน เพื่อสะดวกในการนำผลผลิตออกสู่ตลาด ธุรกิจการซื้อสหกรณ์ควรจะแนะนำให้สมาชิกซื้อสินค้าที่ทางสหกรณ์นำมาจำหน่ายเมื่อสหกรณ์ใดกำไรสมาชิกจะได้รับเงินปันผลเมื่อสิ้นปี ธุรกิจเศรษฐกิจสหกรณ์มีแหล่งเงินกู้คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกสหกรณ์ ดังนั้นสหกรณ์ควรหาแหล่งเงินกู้ให้มากกว่านี้ โดยแนะนำให้สมาชิกนำเงินมาฝากกับสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2528) ทำการศึกษาดูผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรบางพลี จำกัด อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ยังความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์ไม่มีความถักดี และความศรัทธาในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ ไม่ทำตัวเป็นผู้นำหรือทำตัวอย่างที่ดีแก่สมาชิก เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม การดำเนินธุรกิจสหกรณ์สมาชิกมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ พ.ศ. 2532-2536 เพราะต้นทุนสินค้าที่สหกรณ์สั่งซื้อมีราคาแพงและมีค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจสูงขึ้นด้วย การซื้อสินค้าของสมาชิกจะขอเป็นเงินเชื่อโดยไม่นำเงินมาชำระด้วย สาเหตุต่าง ๆ ทั้งไม่มีการติดตามเร่งรัดอย่างจริงจัง ทำให้เกิดลูกหนี้จำนวนมากและมีอายุการเป็นหนี้เกินกว่า 24 เดือน เป็นจำนวนมาก สหกรณ์มีหนี้สินค้างสต็อกจำนวนมากและมีอายุการเป็นหนี้เกินกว่าความต้องการของสมาชิก แต่ได้ส่งซื้อสินค้ามาขายมากกว่าความต้องการและเป็นสินค้าชนิดไม่เหมาะใช้ความสัมพันธ์ระหว่างกรรมกรและฝ่ายจัดการไม่ดีเท่าที่ควร ไม่มีการปรึกษาหารือ หรือการปฏิบัติงานตลอดจนหละหลวมในการควบคุมของเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับศึกษาเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ยืมเห็นว่าไม่เหมาะสมขอสงวนสิทธิ์ในการนำเอกสารไปใช้

ที่ส่งเสริมสหกรณ์ และขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงทำให้การส่งเสริมไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

จักรกฤษณ์ ทองทัม (2531) ใ้ทำการศึกษาปัญหาพิเศษเรื่องวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด พ.ศ. 2518-2529 อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผลให้สหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด มีความเจริญก้าวหน้าคือ สหกรณ์ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากคณะกรรมการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ตลอดจนสมาชิกสหกรณ์ไม่ว่าจะเป็นคานาประสานงาน การบริการแก่สมาชิก ตลอดจนการให้การศึกษอบรมแก่สมาชิกสหกรณ์ และ

สหกรณ์มีทุนดำเนินงานสูงถึงแนวข้างส่วนเป็นเงินกู้ แต่ก็เป็นเงินกู้ที่ราคาดอกเบี้ยต่ำจากธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรซึ่ง

สหกรณ์มีปริมาณธุรกิจข้อที่เท่ากับสมาชิกสูง เช่น มีการนำปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช เครื่องมืออุปโภคบริโภค น้ำมัน มาจำหน่ายให้กับสมาชิกทั้งในรูปเงินสดและการให้สินเชื่อเป็น สิ่งของ มี

สมาชิก กรรมการเจ้าหน้าที่ ตลอดจนพนักงานควบคุมมีความเสียสละและสมัครสมานสามัคคีกัน นอกจากนี้

สหกรณ์ยังได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการ จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์เป็นอย่างดีในเรื่องเร่งรัดหนี้สิน การตรวจสอบการให้เงินกู้ การให้การศึกษอบรมทางสหกรณ์

ยุพา ยอดพิจิตร (2533) ใ้ทำการศึกษาปัญหาพิเศษเรื่องวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรลานสกา จำกัด พ.ศ. 2527-2531 อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวว่า สหกรณ์มีการดำเนินงานในเกณฑ์ไม่ดีเท่าที่ควรเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนสภาพคล่องของสหกรณ์การเกษตรลานสกา จำกัด กับอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรขนาดเดียวกัน และอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน ผลปรากฏว่ามีอัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้น ๓๐๓.๖๖% อัตราส่วนหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น ๓๖.๖๖% ส่วนค่าแนวโน้มของสหกรณ์ในการดำเนินใน อนาคตปรากฏว่าทรัพย์สินทั้งสิ้นของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิของสหกรณ์มีแนวโน้มลดลงในคานาธุรกิจของสหกรณ์ ธุรกิจที่ทำรายได้ให้แก่อสหกรณ์มากที่สุด คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธุรกิจเคเรติก รองลงมาคือ ธุรกิจการชาย ธุรกิจการซื้อตามลำคัม ในค่านจำนวนสมาชิกของ สหกรณ์มีจำนวนลดลงทุกปี สาเหตุเกิดจากสมาชิกลาออกย้ายไปอยู่นอกสหกรณ์ และการเสียชีวิตของสมาชิก ซึ่งมีจำนวนสมาชิกมากกว่าที่สมัครเข้ามาใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด จังหวัดสุพรรณบุรี ใค้แก่

1.1 รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่ปีการเงิน พ.ศ. 2528-2532

1.2 รวบรวมความคิดเห็นจากห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

2. วิธีการวิเคราะห์

2.1 วิเคราะห์โดยใช้วิธีแบบพรรณนาเป็นการรวบรวมข้อมูลของสหกรณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานฐานะต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ เช่น ทรัพย์สิน หนี้สิน รายได้ และกำไรสุทธิโดยการนำข้อมูลมาเปรียบเทียบให้เห็นในรูปของตารางและยังเปรียบเทียบในรูปของร้อยละเพื่อสะดวกในการอธิบายโดยเริ่มตั้งแต่ปี 2528-2532

2.2 ทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยใช้เปรียบเทียบกันกลุ่มอัตราส่วนมาตรฐานสหกรณ์ขนาดเดียวกันซึ่งถือว่าเป็นอัตราส่วนมาตรฐานของเขตเศรษฐกิจการเกษตรซึ่งสามารถแบ่งอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออกได้ 4 ประเภท

2.2.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity ratio)
อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน (Total debts to net worth ratio)

$$\frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad \text{ข้อ 1}$$

2.2.2 วิเคราะห์อัตราส่วนการเป็นหนี้ (Debts ratio) อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน (Total debts to net worth ratio)

$$= \frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{ทุนของสหกรณ์}} \times 100$$

2.2.3 วิเคราะห์อัตราส่วนประสิทธิภาพ (Efficiency ratio)

อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น (Total assets turnover)

$$= \frac{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}} \times 100$$

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน (Return on total assets)

$$= \frac{\text{กำไรในการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย}} \times 100$$

2.2.4 วิเคราะห์อัตราส่วนผลกำไร (Profitability ratio)

อัตรากำไรสุทธิ (Profit margin on sales)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}} \times 100$$

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on net worth)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{ทุนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย}} \times 100$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์การดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ในรอบระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2528-2532 สามารถวิเคราะห์ความสามารถ ความก้าวหน้าไว้ จากตารางที่ 1 ซึ่งอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. จำนวนสมาชิกในรอบระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด มีจำนวนสมาชิกในปีการเงิน พ.ศ. 2528-2532 ดังนี้คือ 1,367 คน 1,416 คน 1,325 คน 1,302 คน 1,304 คน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. 2529 สมาชิกเพิ่มขึ้นและปีต่อมาลดลงทุกปี สาเหตุที่สมาชิกลดลงเนื่องจากสมาชิกลาออกด้วยความสมัครใจ ย้ายไปอยู่นอกแดน ชรภาพทาย
2. ทุนเรือนหุ้น จากการดำเนินงานในรอบ 5 ปี ในปีการเงิน 2528-2532 ที่ผ่านมามีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนี้ 3,428,750 บาท 2,997,000 บาท 3,980,450 บาท 4,341,750 บาท และ 4,527,650 บาท ตามลำดับ สาเหตุที่ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นทุกปี เพราะสมาชิกต้องการเงินทุนเพิ่มขึ้นทุกปีและสหกรณ์จะให้กู้โดยหักเงินกู้ส่วนหนึ่งไว้ในสหกรณ์ ทำให้ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นทุกปีตลอดมา
3. เงินสำรอง เป็นเงินจำนวนหนึ่งที่สหกรณ์จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีไว้เพื่อจ่ายชดเชยการขาดทุน จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ปีการเงิน 2528-2532 สหกรณ์มีเงินสำรองไว้เพื่อจ่ายชดเชยการขาดทุน จากตารางจะเห็นได้ว่าเงินสคสำรองของสหกรณ์เพิ่มขึ้นทุกปี
4. ทุนอื่น ๆ ได้แก่ทุนสงเคราะห์สมาชิก ทุนรับโอนหุ้น ทุนการศึกษา อบรมทางสหกรณ์ สหกรณ์จะมีทุนสะสมอื่น ๆ ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีในแต่ละปีที่ประชุมใหญ่ได้ลงมติจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสะสมต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีก

5. เงินรับฝาก จากตารางที่ 1 ในปีการเงิน 2528-2532 สหกรณ์มีเงินรับฝากจากสมาชิก

จากตารางแสดงให้เห็นว่าแนวโน้มการรับฝากเงินเริ่มสูงขึ้นย่อมเป็นผลดีทั้งค้ำสมาชิกและสหกรณ์ คือ สมาชิกสามารถลงทุนหาประโยชน์ในสหกรณ์ของตนเอง และสหกรณ์มีทุนค่าเป็นกรมมากขึ้น

การให้เงินกู้แก่เกษตรกร

เงินกู้ที่สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ให้สมาชิกกู้มี 2 ประเภท ได้แก่

1. เงินกูระยะสั้นเพื่อผลิตหลักและเงินกูระยะสั้นเพื่อการอื่นมีกำหนดชำระ 12 เดือน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษอาจให้เวลาไม่เกิน 15 เดือน นับตั้งแต่วันที่ทำหนังสือสัญญาเงินกูระยะสั้น เช่น ค่าใช้จ่ายในการทำนา ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวผลิตเป็นต้น

2. เงินกูระยะปานกลางกำหนดชำระคืนไม่เกิน 3 ปี โดยแบ่งชำระเป็นงวด ๆ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษให้เวลาไม่เกิน 5 ปี ทั้งนี้นับตั้งแต่วันที่ทำหนังสือสัญญาหรือหลักฐานการกูเงิน เงินกูระยะปานกลาง เช่น มุกเบิกที่ดิน ซ้อสัตว์พาหนะ ใช้น้ำสินเคิม ซ้อที่ดิน หน้สวนซุดบ่อปลา ซ้อเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์

ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์แบ่งออกได้เป็นค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ส่วนหนึ่งได้แก่ เงินเดือนและค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยงพาหนะ จ่ายเงินรับฝาก ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่ และค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์

จากตารางที่ 2 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งส่วนใหญ่สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่สำคัญคือ เงินเดือนและค่าจ้าง ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ คอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ เปรียบเทียบปีการเงิน 2528 กับปีการเงิน 2532 ได้ดังนี้ เงินเดือนและค่าจ้าง 260,805.00 คิดเป็นร้อยละ 7.37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความก้าวหน้าในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุ้มทอง จำกัด ระหว่างปีการเงิน 2528-2532(หน่วย:บาท)

รายการ	ปีการเงิน				
	2528	2529	2530	2531	2532
1. จำนวนสมาชิก	1,367	1,416	1,325	1,302	1,304
2. ทุนเรือนหุ้น	3,428,750	2,997,000	3,980,450	4,341,750	4,521,650
3. เงินสำรอง	2,140,113.88	1,506,939.02	2,582,519.21	2,635,950.02	2,954,957.83
4. ทุนอื่น ๆ	1,097,189	996,851.50	1,189,149.53	1,211,333.85	1,409,137.26
5. เงินรับฝาก	524,356.20	272,750.93	553,377.57	1,710,904.63	2,427,364.42
6. รายการกู้เงินจาก ธกส.					
- เพื่อจ่ายให้สมาชิก	45,858,840.55	33,307,640.55	66,302,640	77,657,140	87,340,740.55
- เงินกู้ระยะยาวเพื่อการเกษตร	298,248	89,218	34,765	34,765	34,765
7. เงินกู้จากธนาคารกรุงเทพ จำกัด	4,088,000	4,088,000	4,768,000	5,367,000	8,068,250
8. เงินกู้กรมส่งเสริมสหกรณ์	141,102.33	172,490.11	111,712.67	96,715.79	81,184.03

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ปีการเงิน				
	2528	2529	2530	2531	2532
9. หุนค่าเนิงานเมื่อสิ้นปี	21,348,205.67	20,665,269.21	22,039,418	23,469,022	24,185,268.11
10. กำไรสุทธิประจำปี	341,186.64	875,233.85	296,202.68	772,281.47	634,847.28
11. การให้เงินกู้แก่สมาชิก	56,935,039.79	48,022,139.79	70,962,239	80,237,299	89,100,799.74
12. เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตหลัก และเงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่น	27,030,961.10	21,883,061.10	35,937,361	41,899,221	47,494,721.10
13. เงินกู้ระยะปานกลาง	29,704,078.69	26,139,078.69	35,024,878	32,211,878	35,479,878.69

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีการเงิน พ.ศ. 2528-2532 ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด

ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด แยกตามประเภท

รายการ	2528 จำนวนเงิน	2529 จำนวนเงิน	2530 จำนวนเงิน	2531 จำนวนเงิน	2532 จำนวนเงิน
- เงินเดือน ค่าจ้าง	260,805.00	198,210.00	175,200.00	185,760.00	212,760.00
- ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	59,238.00	92,332.00	64,236.00	58,376.00	54,453.00
- ค่าเช่าสำนักงาน	12,000.00	12,000.00	12,000.00	12,000.00	5,000.00
- ค่ารับรอง	5,711.00	2,394.00	4,364.00	4,843.00	14,480.00
- ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	14,450.00	9,358.00	13,116.00	15,193.90	10,654.00
- ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน	4,292.00	18,157.00	18,868.00	3,200.00	3,164.00
- ค่าน้ำ-ค่าไฟฟ้า	2,639.10	1,720.27	2,553.93	4,114.27	2,835.17
- ค่าน้ำมันและหล่อลื่น	4,977.00	4,867.00	4,876.50	4,316.00	4,246.00
- ค่าเช่าเหมืองเจ้าหน้าที	22,165.00	1,290.00	31,460.00	34,965.00	77,935.00
- ค่ารักษาพยาบาล	566.00	624.00	1,650.00	665.00	11,458.00
- ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	36,965.97	34,152.30	57,189.88	88,390.13	201,315.70
- ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน	10,823.16	10,305.30	9,282.70	6,252.35	100,368.84

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	2528	2529	2530	2531	2532
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
- ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	0.00	0.00	11,846.00	13,932.00	9,954.00
- ค่าใช้จ่ายวางศิลาฤกษ์	0.00	0.00	30,333.00	0.00	0.00
- คอกเบี้ยจ่ายเงินสะสมพนักงาน	0.00	0.00	0.00	0.00	12,985.72
- ค่าโทรศัพท์	0.00	0.00	0.00	0.00	4,072.00
- ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	13,896.35	13,829.00	32,544.00	14,396.00	26,326.00

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีการเงิน 2528-2532 ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด

ตารางที่ 3 ธุรกิจซื้อของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532

รายการ	2528		2529		2530		2531		2532	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
ปุ๋ย	311,065.00	74.96	0.00	0.00	232,234.50	7.62	704,324.50	99.77	1,307,607.00	89.20
ขายยาปราบศัตรูพืช	16,544.00	3.99	0.00	0.00	528.00	0.01	780.00	0.11	45.00	0.00
ขายสินค้าทั่วไป	315.00	0.07	76,652.00	19.76	410.00	0.01	825.00	0.12	40,483.00	2.78
ขายข้าวสาร	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	117,499.00	8.02
ค่าปรับอุทกหน้การค้ำ	87,046.10	20.98	311,065.00	80.24	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
เกินกำหนด										
รวม	414,970.10	100	387,717.00	100	233,162.50	7.64	705,929.50	100	1,465,634.00	100

ที่มา : สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532

ลดลงเป็น 212,760.00 คิกเป็นร้อยละ 5.61 ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ 59,238.00 คิกเป็นร้อยละ 1.67 ลดลงเป็น 54,453.00 คิกเป็นร้อยละ 1.44 จ่ายรับฝาก 36,965.00 คิกเป็นร้อยละ 0.34 เพิ่มขึ้นเป็น 201,315.70 คิกเป็นร้อยละ 5.31 ค่าน้ำค่าไฟ 2,639.10 คิกเป็นร้อยละ 0.08 เพิ่มขึ้นเป็น 2,835.00 คิกเป็นร้อยละ 0.08 จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ธุรกิจการซื้อ

สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ได้หาสินค้าและปัจจัยการผลิตมาจำหน่าย ได้แก่ ปุ๋ย ข้าวสาร ยาปราบศัตรูพืช และขายสินค้าทั่วไป นับว่าเป็นหน้าที่สำคัญของสหกรณ์การเกษตร ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการผลิตให้แก่สมาชิกอีก ด้วย และเป็นอีกทางหนึ่งที่จะเพิ่มรายได้แก่สมาชิก ขณะเดียวกันก็เป็นการเพิ่มธุรกิจแก่สหกรณ์ด้วย จากตารางที่ 3 ในระหว่างปีการเงิน 2528-2532 สมาชิกได้ซื้อปุ๋ยเป็นอันดับแรก แต่มีบางปีลดลงคือ ปี 2530 สาเหตุเพราะว่าสมาชิกไม่สามารถชำระค่าปุ๋ยได้ตามกำหนดระยะเวลา โดยสังเกตจากดอกเบี้ยค่าปรับพันกำหนด ชำระที่ขึ้นมากและเป็นรายได้ที่สำคัญรายใดหนึ่งของสหกรณ์

ในระหว่างปีการเงิน 2528-2532 สหกรณ์ขายปุ๋ยให้สมาชิกจำนวน 311,065.00 บาท คิกเป็นร้อยละ 74.96 จำนวน 0.00 บาท คิกเป็นร้อยละ 0.00 จำนวน 232,234.50 บาท คิกเป็นร้อยละ 7.62 และจำนวน 1,307,607.00 บาท คิกเป็นร้อยละ 89.20 ตามลำดับ ในปีการเงิน 2528-2532 สหกรณ์ได้รับค่าปรับจากการค้างเกินกำหนด ดังนี้ จำนวน 87,046.10 บาท คิกเป็นร้อยละ 20.98 จำนวน 311,065.00 บาท คิกเป็นร้อยละ 80.24 จำนวน 0.00 บาท คิกเป็นร้อยละ 0.00 จำนวน 0.00 บาท คิกเป็นร้อยละ 0.00 และจำนวน 0.00 บาท คิกเป็นร้อยละ 0.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 รายได้ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532

รายการ	2528		2529		2530		2531		2532	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
ธุรกิจเครติก	230,557.55	27.24	114,231.29	15.27	628,318.42	81.78	194,453.65	34.58	0.00	0.00
ธุรกิจซื้อ	382,722.03	45.22	21,164.71	2.82	42,900.00	5.59	59,672.00	10.62	1,467,228.25	52.78
ธุรกิจขาย	36,894.96	4.36	377,477.32	50.42	30,105.43	3.92	260,363.27	46.32	17,328.00	0.63
รายได้อื่น ๆ	156,287.17	23.19	235,663.47	31.48	66,931.91	8.72	47,715.30	8.48	76,322.04	2.75
ธุรกิจสินเชื่อ	0.00		0.00		0.00		0.00		1,218,682.23	43.84
รวม	846,451.71	100	748,536.79	100	768,255.76		562,204.22	100	2,779,560.52	100

ที่มา : สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532

96036

รายได้

รายได้ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ที่สำคัญมีอยู่ 5 รายการ

1. รายได้จากธุรกิจเครดิต
2. รายได้จากธุรกิจซื้อ
3. รายได้จากธุรกิจขาย
4. รายได้อื่น ๆ เช่น ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร, ค่าธรรมเนียมแรกเข้า, หนี้สูญปรับคืน, รายได้ค่าเช่า

จากตารางที่ 4 รายได้ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ในปีการเงิน 2528-2532 สหกรณ์มีรายได้จากธุรกิจเครดิตมากเป็นอันดับแรก เป็นเงิน 230,557.55 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.24 จำนวน 114,231.29 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.27 จำนวน 628,318.42 บาท คิดเป็นร้อยละ 81.78 จำนวน 194,453.65 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.58 และจำนวน 0.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.00 ตามลำดับ

อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio)

เป็นเครื่องมือทางการเงินที่จะใช้หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ และประเมินผลความสามารถของการบริหารเงินทุนที่กิจการมีอยู่ เกิดจากการเปรียบเทียบ โดยนำรายการที่ปรากฏอยู่ในงบการเงินสำหรับระยะเวลาหนึ่งมาสัมพันธ์กันในรูปของสัดส่วน หรืออัตราร้อยละอันจะช่วยในการตัดสินใจของผู้ที่สนใจ หรือเกี่ยวข้องกับกิจการนั้น เนื่องจากการวิเคราะห์นี้จะชี้ช่องทางบางสิ่ง ทำให้ผู้วิเคราะห์เห็นอะไรบางอย่างที่สามารถหาข้อเท็จจริงได้ ผู้วิเคราะห์ฐานะการเงินจึงเปรียบเสมือนนักสืบ ผู้วิเคราะห์จึงนิยมใช้อัตราส่วนหลายประเภทในการวิเคราะห์หาข้อเท็จจริง ซึ่งการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินไม่ใช่เรื่องยุ่งยากซับซ้อน เนื่องจากมีสูตรที่ใช้ในการคำนวณอยู่แล้ว แต่การจะนำผลลัพธ์ที่คำนวณได้มาใช้ประโยชน์เป็นเรื่องยุ่งยากมาก ผู้ใช้จะต้องเข้าใจความเป็นมาของอัตราส่วนแต่ละอัตราส่วน ปัจจัยต่าง ๆ ที่แฝงอยู่ในอัตราส่วนนั้น ๆ การใช้ประโยชน์จากอัตราส่วนต้องอาศัยการแปลความ ความชำนาญและไหวพริบของผู้วิเคราะห์

ตารางที่ 5 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532

รายการ	2528	2529	2530	2531	2532
ทรัพย์สินทั้งหมด	21,388,205.67	20,605,269.2	22,039,418.52	23,469,022.01	29,185,268.11
ทุนทั้งหมด	7,007,239.52	6,375,624.37	8,048,321.47	8,961,315.34	9,520,529.37
หนี้สินทั้งหมด	14,340,466.15	14,289,644.84	13,991,097.60	14,507,706.67	14,664,675.74
รายได้ทั้งสิ้น	176,287.17	285,663.47	228,130.13	315,489.15	306,714.50
รายจ่าย	650,174.54	512,873.32	1,366,650.16	260,363.27	198,096.86
กำไรสุทธิ	341,186.64	875,233.85	296,202.68	772,281.47	634,847.28

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีการเงิน 2528-2532 ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด

อัตราส่วนทางการเงินนั้นจะใช้ประโยชน์ได้มาก เมื่ออาศัยการเปรียบเทียบซึ่งกระทำได้ 3 รูปแบบ คือ

1. เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานของประเทศ
2. เปรียบเทียบกับกิจการที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน
3. เปรียบเทียบกับอัตราส่วนในอดีตของกิจการนั่นเอง

สำหรับการศึกษาค้างนี้ จะเปรียบเทียบเทียบกับกิจการที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน คือ สหกรณ์ขนาดกลางในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ 8 สำหรับการจับว่าสหกรณ์ไหนเป็นสหกรณ์ขนาดไหน มีเกณฑ์วัดดังนี้

1. สหกรณ์ขนาดเล็ก หุนค่าเงินงานต่ำกว่า 5 ล้านบาท
2. สหกรณ์ขนาดกลาง หุนค่าเงินงานเกินกว่า 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 15 ล้านบาท
3. สหกรณ์ขนาดใหญ่ หุนค่าเงินงานเกินกว่า 15 ล้านบาท

สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดกลางอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ 8 มีการเปรียบเทียบกิจการที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 6 อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

อัตราส่วน	เกณฑ์กลุ่มเขต 8
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (ต่อ 1)	1.46
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (ต่อ 1)	2.47
อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น (รวม)	0.31
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ร้อยละ)	3.42
อัตราส่วนกำไร (ร้อยละ)	10.97
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	11.50

ที่มา: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ สามารถแบ่งการวิเคราะห์ออกได้เป็น 4 ประเภท

1. วิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidily Ratio)
2. วิเคราะห์อัตราส่วนการเป็นหนี้ (Debts Ratio)
3. วิเคราะห์อัตราส่วนประสิทธิภาพ (Efficiency Ratio)
4. วิเคราะห์อัตราส่วนผลกำไร (Profitability Ratio)

1. วิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidily Ratio) เขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad \text{ข้อ 1}$$

$$\text{อัตราส่วนที่ไ้เปรียบเทียบ} = 1.46 : 1$$

ตารางที่ 7 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปี 2528-2532

ปี พ.ศ.	ทรัพย์สินหมุนเวียน (บาท) ^{1/}	หนี้สินหมุนเวียน (บาท) ^{1/}	อัตราทุนหมุนเวียน ^{2/}
2528	21,006,537.12	14,087,285.14	1.49
2529	20,314,535.50	14,086,316.23	1.44
2530	21,676,694.78	13,633,447.50	1.58
2531	21,875,979.12	14,111,483.17	1.55
2532	20,907,703.56	14,184,976.52	1.47
		ค่าเฉลี่ย	1.50

ที่มา : 1/ งบดุลปี พ.ศ. 2528-2532 ของสหกรณ์การเกษตรอุทองจำกัด

2/ การคำนวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังต้องรับผิดชอบต่อเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

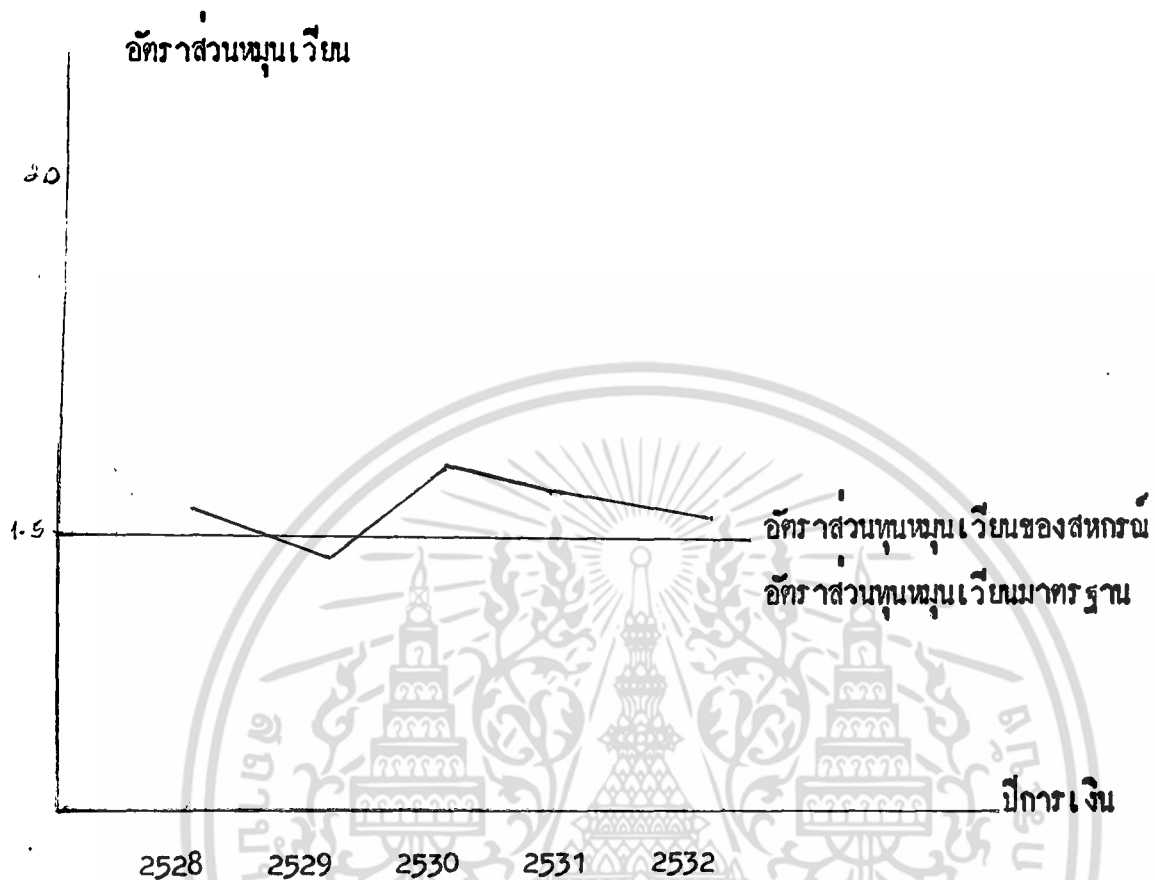
ต้องสมัครสมาชิกเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

จากตารางที่ 7 อัตราส่วนหมุนเวียน (Current ratio) ตามปกติ แล้ว พบว่าอัตราส่วนยิ่งสูงความคล่องตัวยิ่งมาก คือมีความสามารถในการชำระหนี้สินมากหรือมีเงินทุนหมุนเวียนในมือสูงหรือถ้ามีเงินทุนต่ำ ความคล่องตัวมีน้อย เงินทุนหมุนเวียนก็น้อยตามไปด้วย เมื่อนำทรัพย์สินหมุนเวียนมาชำระหนี้ส่วนที่เป็นเงินทุนหมุนเวียนแล้วยังมีเงินสดในมือเหลืออยู่ สำหรับการใช้จ่าย

จากผลการวิเคราะห์ในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปีการเงิน 2528-2532 ปรากฏว่ามีอัตราส่วนหมุนเวียนของสหกรณ์ ต่ำกว่าอัตราส่วนที่ใช้เปรียบเทียบในปีการเงิน 2528-2532 เท่ากับ 1.49 1.44 1.58 1.55 1.47 ตามลำดับ

ภาพที่ 2 แสดงอัตราส่วนหมุนเวียนมาตรฐานและอัตราส่วนหมุนเวียนของสหกรณ์ ปี 2528 - 2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. วิเคราะห์ อัตรากส่วนการเป็นหนี้ (Debt Ratio)

เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างของเงินทุนของกิจการว่าประกอบด้วยส่วนที่เป็นทุนอย่างละเท่าใดซึ่งโครงสร้างของกิจการจะสามารถใช้ประกอบการวิเคราะห์ได้หลายประการ คือ

1. ค่านทุนของสหกรณ์และผู้บริหาร ถ้าสหกรณ์จัดหาทุนโดยวิธีการเพิ่มหนี้สิน สหกรณ์ก็จะได้กำไรมากขึ้นแต่ทั้งนี้จะต้องมีการควบคุมการลงทุนที่ดี และภาวะเศรษฐกิจที่เอื้ออำนวย

2. ค่านผู้ให้สินเชื่อ สามารถพิจารณาถึงความปลอดภัยในการให้กู้โดยดูจากทุนของสหกรณ์ ถ้าทุนของสหกรณ์มีเพียงเล็กน้อยผู้ให้สินเชื่อก็ต้องรับความเสี่ยงในการให้กู้มาก อัตราส่วนที่ใช้คือ อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน (Total debts to net worth) เกินอัตราส่วนระหว่างหนี้สินกับทุนของสหกรณ์ ผลลัพธ์จะบอกให้ทราบจำนวนวันที่ทางบุคลากรกิจการมีหนี้สินเป็นภาระของทุนแสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวว่า สหกรณ์มีทุนของตนเองเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้เพียงใดเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}} \quad \text{ต่อ 1}$$

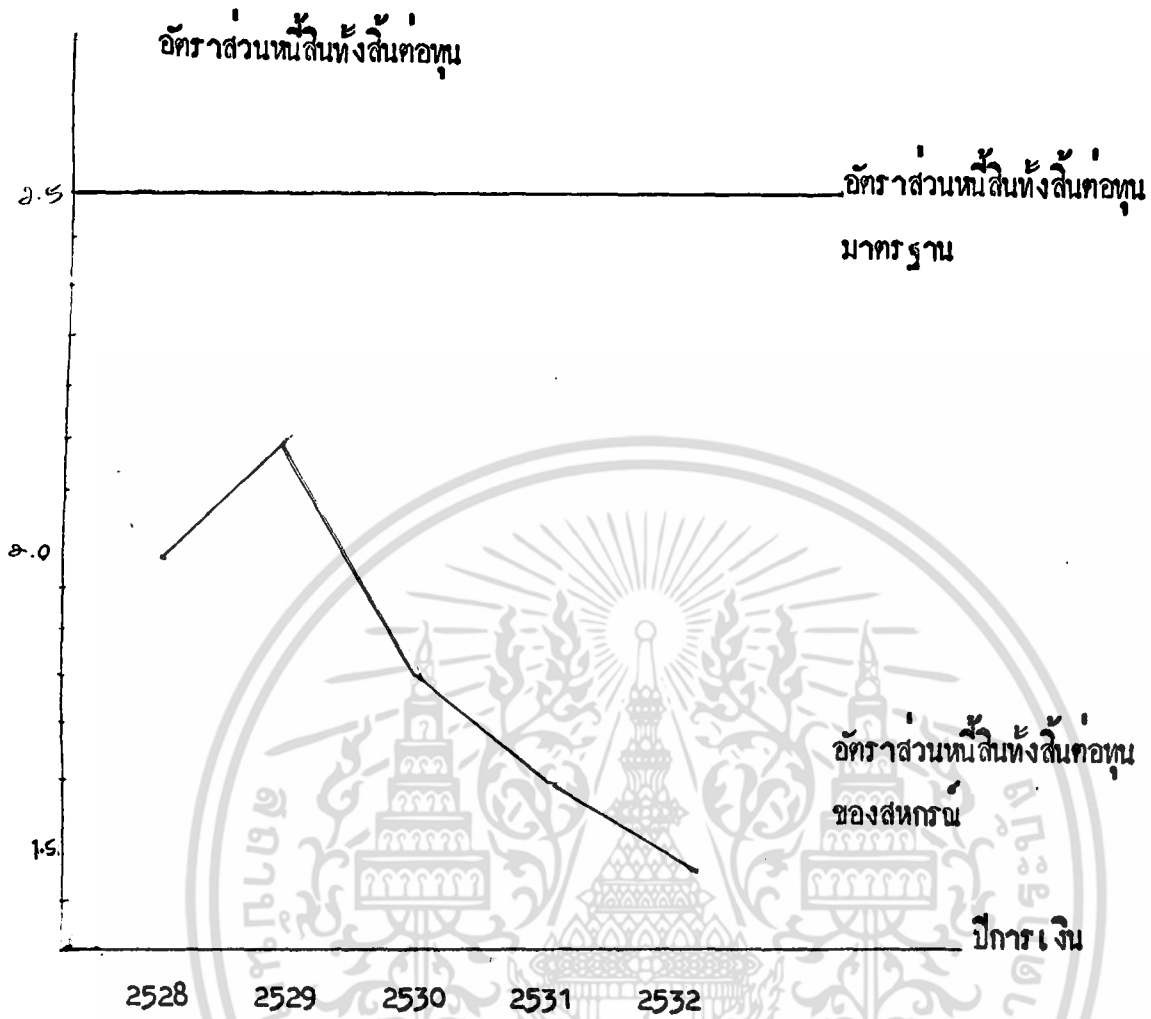
$$\text{อัตราส่วนที่ใช้เปรียบเทียบ} \quad 2 : 47 : 1$$

ตารางที่ 6 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532

ปี พ.ศ.	หนี้สินทั้งหมด(บาท)	ทุนทั้งหมด(บาท)	อัตราส่วนการเป็นหนี้
2528	14,340,966.5	7,007,239.52	2.04
2529	14,289,644.84	6,375,624.37	2.24
2530	13,991,097.10	8,048,321.42	1.73
2531	14,507,706.67	6,961,315.34	1.61
2532	14,664,675.74	9,520,592.37	1.54
		ค่าเฉลี่ย	1.83

ที่มา งบดุลปีการเงิน 2528-2532 ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด การคำนวณ

จากตารางที่ 6 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Total debts to net worth) ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ในระหว่างปีการเงิน 2528-2532 เท่ากับ 2.04 2.24 1.73 1.61 1.54 ท่ำสุดในปี 2529 เท่ากับ 2.04 รองลงมาเท่ากับ 2.04 ในปีการเงิน 2529-2532 ต่ำสุดในปีการเงิน 2532 เท่ากับ 1.54 และอัตราเฉลี่ยทั้ง 5 ปี เท่ากับ 1.83 หมายความว่าสหกรณ์สามารถดำเนินงานได้ยลดี สามารถทำให้หนี้สินต่อทุนลดลงตลอดทุกปี เนื่องจากสหกรณ์ได้ทำการระดมทุนของสมาชิกเพิ่มขึ้น และลดการกู้ยืมมางรายทำให้อัตราส่วนลดลงตามลำดับแต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า เครดิตของสหกรณ์ไม่เพียงพอจึงมีผลทำให้อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำลง (ภาพที่ 5)

ภาพที่ 2 แสดงอัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุนมาตรฐานและอัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุนของสหกรณ์ธารเกษมราษฎร์ จำกัด ปีการ เงิน 2528-2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. วิเคราะห์อัตราส่วนประสิทธิภาพ (Efficiency Ratio)

เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ของสหกรณ์ ซึ่งอัตราส่วนที่ใช้วัดประสิทธิภาพ คือ

$$3.1 \text{ อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น} = \frac{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}} \quad \text{โดยรวม}$$

อัตราส่วนที่ใช้เปรียบเทียบ 0.31   รวม

ตารางที่ ๕ อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้นปีการเงิน 2528-2532

ปี พ.ศ.	รายได้ทั้งสิ้น	สินทรัพย์ทั้งสิ้น	อัตราการหมุนเวียนของ สินทรัพย์ทั้งสิ้น(รวม)
2528	789,715.22	21,384,205.67	0.03
2529	1,274,484.72	20,665,269.21	0.06
2530	752,258.22	22,039,418.52	0.03
2531	1,223,685.06	23,469,022.01	0.05
2532	1,370,569.41	24,185,268.11	0.05
		ค่าเฉลี่ย	0.04

ที่มา : งบดุล ปีการเงิน 2528-2532 ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด
การคำนวณ

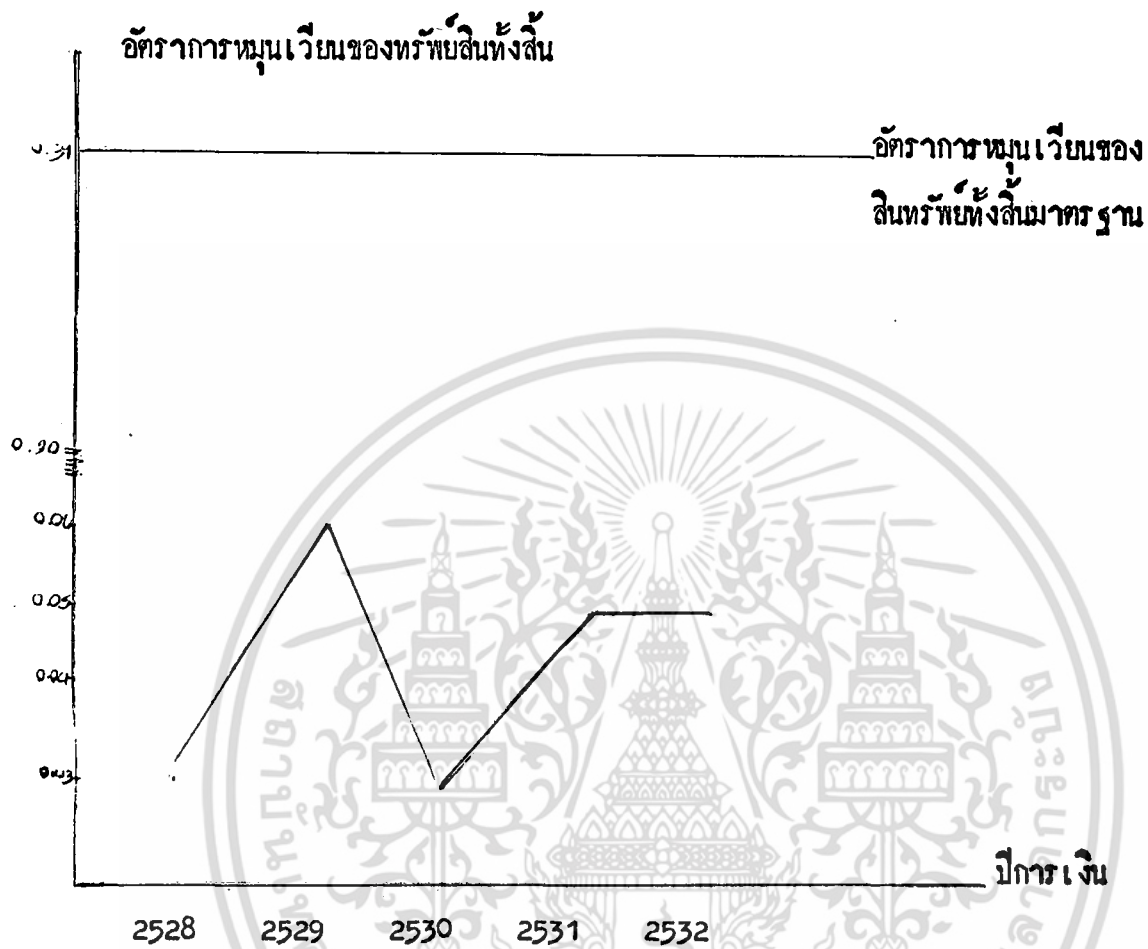
งบกำไรขาดทุนปีการเงิน 2528-2532 ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด

จากตารางที่ 7 อัตราส่วนหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น (Total assets turnover) ในปีการเงิน 2528-2532 เท่ากับ จำนวน 0.03 0.6 0.03 0.03 0.05 และ 0.05 รวม ตามลำดับซึ่งอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ต่ำกว่า อัตราส่วนมาตรฐานของทุกปีในแต่ละปีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์จำมีค่าต่ำ และค่าเฉลี่ย ในรอบ 5 ปี เท่ากับจำนวน 0.03 รวม ดังนั้นสหกรณ์ควรพิจารณาปรับปรุงโดยเพิ่มปริมาณ ธุรกิจ (รายได้) หรือลดสินทรัพย์บางส่วนที่มากเกินไปหรือกระทำสองอย่างพร้อมกัน สรุปได้ว่า อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ลดลงทุกปี สหกรณ์ต้องเพิ่มปริมาณธุรกิจ (รายได้) ให้มากขึ้น เช่น ธุรกิจการซื้อ ธุรกิจการขายให้มากขึ้นกว่านี้เมื่อให้อัตราส่วนที่ต่ำ หรือสูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐานของกลุ่มมาตรฐานเดียวกัน

(ภาพ 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 แสดงอัตราค่าธรรมเนียมของสินทรัพย์ทั้งสิ้นมาตรฐานและอัตราค่าธรรมเนียมของสินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528 - 2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on total Assets) เป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรจากการดำเนินงานกับสินทรัพย์ทั้งสิ้น ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นในรวมระยะเวลาปีบัญชีที่ผ่านมาสหรับเมื่อกำไรจากกำไรดำเนินงานเป็นร้อยละทำกำไรของสินทรัพย์ทั้งสิ้นซึ่งอัตราผลตอบแทนต่อทรัพย์สินเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์

$$\text{อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรในการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}} \%$$

อัตราส่วนที่ใช้เปรียบเทียบร้อยละ 3.42

ตารางที่ 10 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรอุททอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532

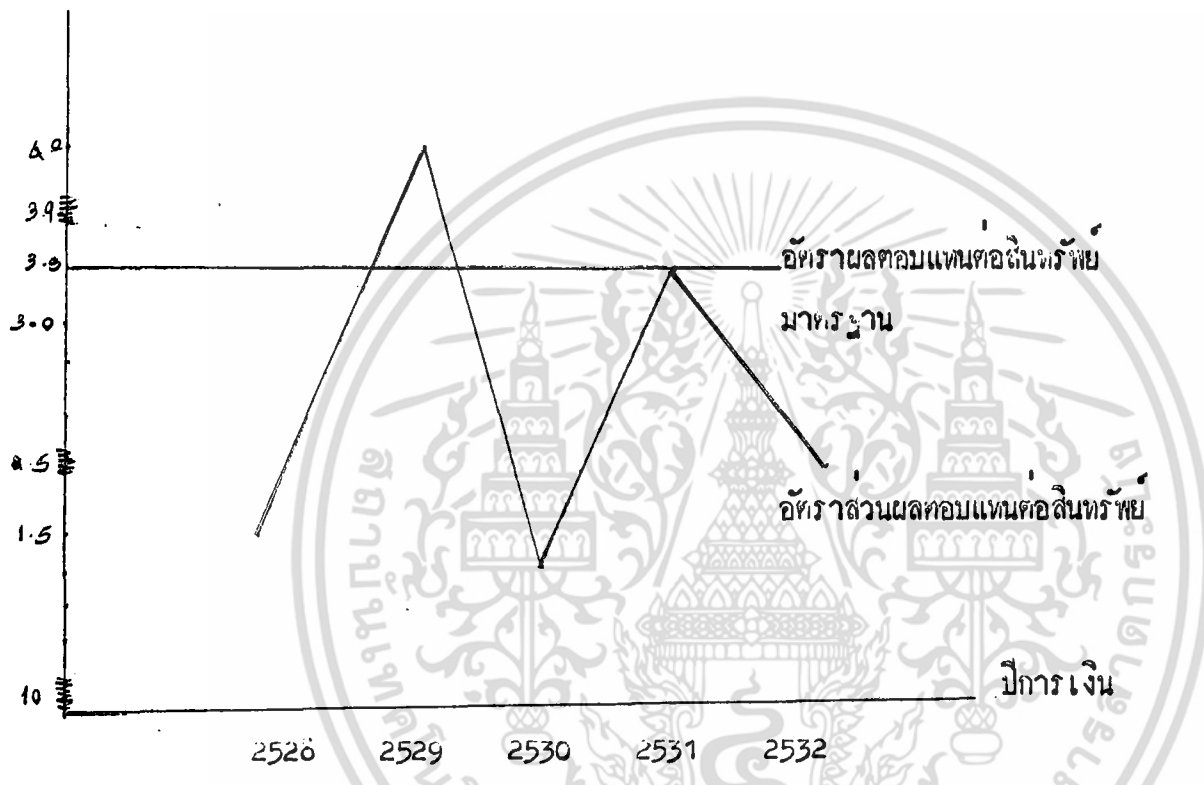
ปี พ.ศ.	กำไรในการดำเนินงาน(บาท)	สินทรัพย์ทั้งสิ้น	อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)
2528	341,106.64	21,389,205.67	1.46
2529	875,253.85	20,665,269.21	4.23
2530	296,202.66	22,039,418.52	1.34
2531	772,261.47	23,469,022.01	3.29
2532	634,847.26	24,185,266.11	2.62
		ค่าเฉลี่ย	2.58

ที่มา : งบกำไรขาดทุนปีการเงิน 2528-2532 ของสหกรณ์การเกษตรอุททอง จำกัด
งบดุลปีการเงิน 2528-2532 ของสหกรณ์การเกษตรอุททอง จำกัด
การคำนวณ

จากตารางที่ 8 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on total assets) อัตราส่วนที่ได้ในปีการเงิน 2528-2532 เท่ากัน 1.46 4.23 1.34 3.29 และ 2.62 ตามลำดับเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรในเขตเศรษฐกิจเดียวกันและมีขนาดเดียวกัน อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์เมื่ออัตราส่วนต่ำกว่ามาตรฐาน ซึ่งสหกรณ์จะต้องปรับปรุงขึ้นอีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4 แสดงอัตราส่วนผลคอมแทนต่อสินทรัพย์มาตรฐานและอัตราส่วนผลคอมแทนต่อสินทรัพย์ของ สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528-2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. อัตราส่วนวิเคราะห์ผลกำไร (Profitability Ratio)

เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดผลตอบแทนที่ได้กับการลงทุนต่าง ๆ ของสหกรณ์ซึ่งประกอบด้วยอัตราส่วนดังนี้

4.1 อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Profit margin on sales) เขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนกำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}} \times 100$$

อัตราส่วนที่ใช้เปรียบเทียบร้อยละ 10.97

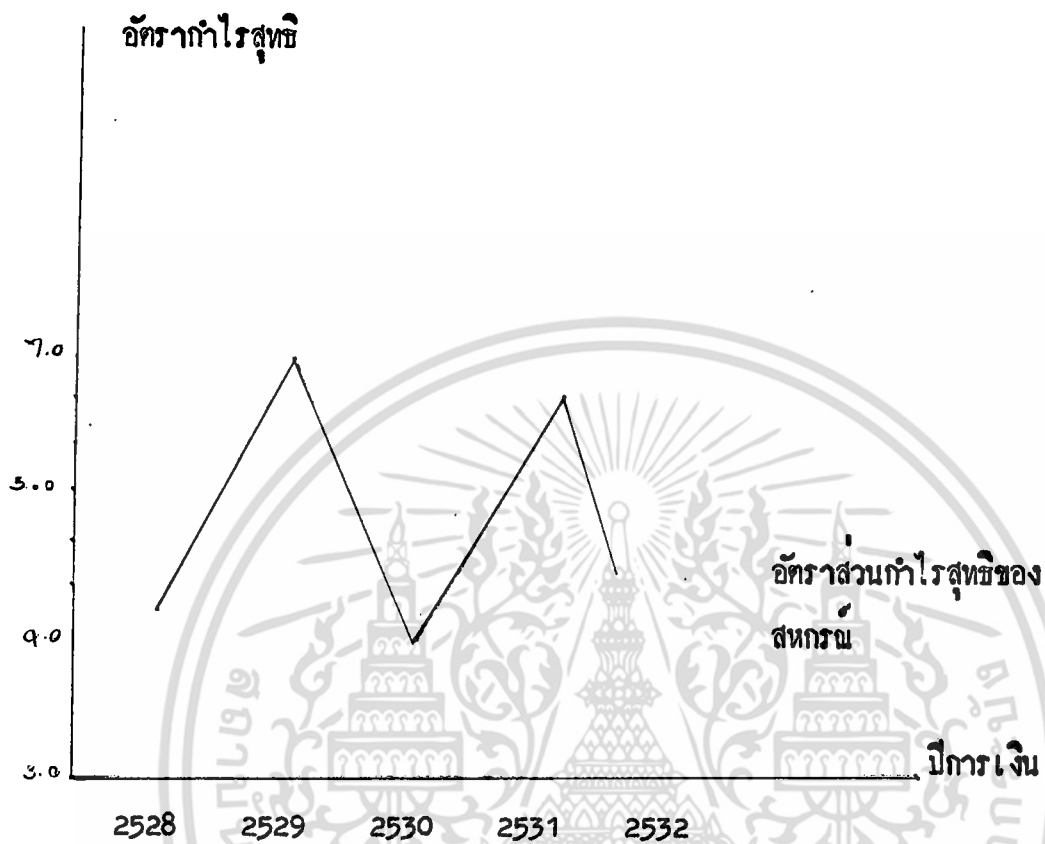
ตารางที่ 11 อัตราส่วนกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปี พ.ศ.2528-2532

ปี พ.ศ.	กำไรสุทธิประจำปี(บาท)	รายได้ทั้งสิ้น(บาท)	อัตรากำไรสุทธิ(%)
2528	341,106.64	789,715.22	43.20
2529	875,233.85	1,274,484.72	68.67
2530	296,202.68	732,258.22	40.50
2531	772,261.47	1,223,685.06	63.11
2532	634,047.28	1,370,569.41	46.31
		ค่าเฉลี่ย	52.35

ที่มา : งบกำไรขาดทุนปี พ.ศ.2528-2532 ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด การคำนวณ

จากตารางที่ 9 อัตรารวณกำไรสุทธิ (Profit margin on sales) ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา (2528-2532) ปรากฏว่า สหกรณ์มีอัตรารวณกำไรสุทธิเท่ากับ 43.20 68.67 63.11 และ 46.31 ตามลำดับ ในปีการเงิน 2529 อัตรารวณกำไรสุทธิจะสูงสุดเท่ากับ 68.67 รองลงมปีการเงิน 2531 เท่ากับ 63.11 และอัตรารวณกำไรสุทธิต่ำสุดสุทธิในปีการเงิน 2530 เท่ากับ 40.50 ในปี 2531 เริ่มสูงขึ้นเท่ากับ 68.67 ค่าเฉลี่ยอัตรารวณกำไรสุทธิเท่ากับ 52.35 ซึ่งในแต่ละปีมีอัตรารวณสูงกว่าอัตรามาตรฐานที่ใช้เปรียบเทียบ

สรุป ค่าเฉลี่ยอัตรารวณกำไรสุทธิของสหกรณ์ เท่ากับ 52.35 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับอัตรารวณกำไรสุทธิที่รายได้อยู่ในระดับสูง กล่าวคือ สหกรณ์มีกำไรเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ของสหกรณ์แล้วสูงกว่ามาตรฐานจึงทำให้กำไรสุทธิต่อรายได้อัตรารวณที่สูงกว่ามาตรฐาน (ภาพที่ 7)

ภาพที่ 5 แสดงอัตราค่าโรสุทธิมาตรฐานและอัตราค่าโรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน 2528 - 2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on net worth)
โดยสามารถแสดงเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{ทุนของผู้ถือหุ้น}} \times 100\%$$

อัตราส่วนที่ใช้เปรียบเทียบร้อยละ 11.50

ตารางที่ 12 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปีการเงิน
2526-2532

ปี พ.ศ.	กำไรสุทธิประจำปี(บาท)	ทุนทั้งหมด (บาท)	อัตราส่วนผลตอบแทนของ หุ้น
2528	341,106.64	7,007,234.62	4.86
2529	075,253.05	6,375,624.79	1.97
2530	296,202.60	6,046,320.42	3.02
2531	772,261.47	6,961,315.34	6.61
2532	034,047.20	4,520,592.37	6.66
		ค่าเฉลี่ย	4.50

ที่มา : งบกำไรขาดทุนปีการเงิน 2526-2532 ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด
งบดุลปีการเงิน 2526-2532 ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด
การคำนวณ

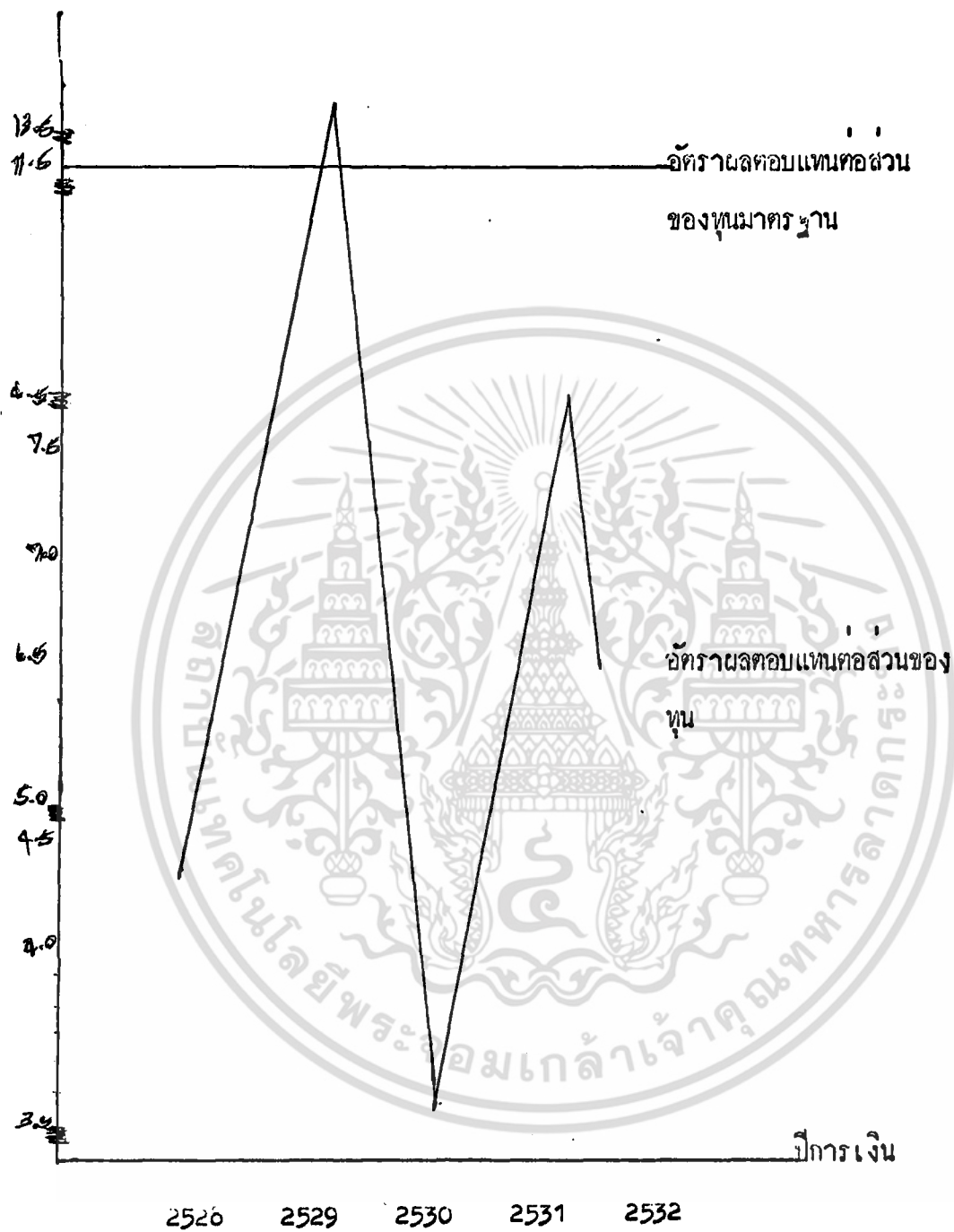
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 10 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนซื้อหุ้น (Return on wroth) ผลจากการวิเคราะห์ในปีการเงิน 2528-2532 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนซื้อหุ้นเท่ากับ 4.06 , 17.97 , 9.66 , 6.61 และ 6.66 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าทุกปีของสหกรณ์เพิ่มขึ้นทุกปี แต่กำไรสุทธิของสหกรณ์ที่จไม่แน่นอนทำให้อัตราส่วนมาตรฐานในปีการเงิน 2529 เท่ากับ 17.97 และลดต่ำสุดในปีการเงิน 2530 เท่ากับ 9.66 ในปีการเงิน 2531 เพิ่มขึ้นเท่ากับ 6.61 แต่ในปีการเงิน 2532 อัตราส่วนกลับลดลงอีกเท่ากับ 6.66 ค่าเฉลี่ย 7.50

จากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนซื้อหุ้นของสหกรณ์ผลตอบแปรผันน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์ในสหกรณ์ธุรกิจเดียวกัน อัตราส่วนผลตอบแทนต่ำกว่ามาตรฐานมากซึ่งสหกรณ์จะต้องปรับปรุงอีก (ภาพที่ ๕)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6 แสดงอัตราผลตอบแทนทอส่วนของทุนของสหกรณ์ จำกัด ปีการเงิน 2526-2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และขอเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด เป็นสหกรณ์ที่ดำเนินงานเพื่อวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือเกษตรกร เพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ให้ความช่วยเหลือในด้านของเงินทุนและส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก จากการศึกษาในครั้งนี้มุ่งหวังที่จะทราบถึงมีฐานะของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ตลอดจนศึกษาถึงผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา (2528-2532) ในเรื่องของทรัพย์สินทั้งหมด ทุน หนี้สิน รายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด

จากอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด โดยเฉลี่ย (2528-2532) ปรากฏว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนที่ต่ำกว่ามาตรฐานของสหกรณ์ในระดับเดียวกันและอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน ผลที่ได้แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด มีสภาพคล่องของทุนที่ต่ำกว่ามาตรฐาน คือ มีทุนหมุนเวียนต่ำ มีความสามารถในการชำระหนี้มีน้อย

อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด โดยเฉลี่ย (2528-2532) ปรากฏว่าอัตราส่วนที่ต่ำกว่ามาตรฐานของสหกรณ์ซึ่งอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน และมีขนาดเดียวกัน ผลที่ได้แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนการเป็นหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์สามารถดำเนินงานโดยลัดสามารถทำให้หนี้สินต่อทุนลดลงทุกปี เนื่องจากสหกรณ์ได้ทำการระดมทุนของสมาชิกเพิ่มขึ้น และลดการกู้ยืมบางรายทำให้อัตราส่วนลดลง

อัตราส่วนผลคอมแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด โดยเฉลี่ย (2528-2532) ปรากฏว่าอัตราส่วนผลคอมแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตร เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรในเขตเศรษฐกิจเดียวกันและมีขนาดเดียวกัน อัตราส่วนผลคอมแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์มีระยะปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด โดยเฉลี่ย (2528-2532) ปรากฏว่าอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์ต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรในเขตเศรษฐกิจเดียวกันและขนาดเดียวกัน ดังนั้นสหกรณ์ต้องหาทางเพิ่มปริมาณธุรกิจให้มากขึ้น เช่น ธุรกิจการซื้อ ธุรกิจการขาย ให้มากขึ้นกว่านี้

อัตราส่วนกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด โดยเฉลี่ย (2528-2532) ปรากฏว่าอัตราส่วนกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรมีมาตรฐานอยู่ในระดับสูง คือ สหกรณ์ค่าใช้จ่ายเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ของสหกรณ์แล้วต่ำกว่ามาตรฐานจึงทำให้กำไรสุทธิต่อรายได้มีอัตราส่วนที่สูงกว่ามาตรฐาน

อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด โดยเฉลี่ย (2528-2532) ปรากฏว่าอัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนของสหกรณ์ผลตอบแทนเมื่อคิดหรือร้อยละ เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน อัตราส่วนผลตอบแทนต่ำกว่ามาตรฐานมากที่สุดสหกรณ์จะต้องปรับปรุงอีก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษามูลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปรากฏว่าการดำเนินงานนั้นประสบความสำเร็จ แต่ยังไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งมาจากสาเหตุหลาย ๆ ด้าน จึงขอสรุปถึงสาเหตุและแนวทางแก้ไขเพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จมากขึ้นขอจะสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดการและการวางแผน สหกรณ์ควรจะมีการกำหนดแผนงานระยะยาว เพื่อให้จะได้ดำเนินงานได้ทัน เนื่องจากมีเวลามากเหลือในการแก้ไข แต่ทางที่สหกรณ์ควรจะทำ-หนดทั้งแผนงานระยะยาวและระยะสั้นควบคู่กันไป เพราะงานบางอย่างคงการความต่อเนื่อง
2. สหกรณ์ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์เพื่อหารายได้ของสหกรณ์ให้สูงกว่าโดยการเพิ่มธุรกิจการขาย และเพิ่มธุรกิจของสหกรณ์
3. การให้การศึกษอบรมแก่สมาชิก ควรให้การแนะนำอบรมในหลาย ๆ ด้าน เช่น เทคโนโลยีการใช้เครื่องมือเครื่องจักรใหม่ ๆ การนำวิชาการแผนใหม่มาใช้ในการผลิต
4. การแนะนำสมาชิกหรือคิดค่าเช่าอาคารการเกษตรให้สมาชิกได้ทราบความจำเป็นประกาศของสหกรณ์ เช่น ราคาข้าววันนี้เป็นราคาเท่าไรพร้อมขอแนะนำประกอบด้วย

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2528. ผลการศึกษางานของสหกรณ์การเกษตร บางเขล จำกัด อำเภอบางเขล จังหวัดสมุทรปราการ

จักรกฤษณ์ ทองหับ 2531. วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด กรุงเทพมหานคร ปัญหาพิเศษปริญญาตรี, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บุพผา ยอดฉัตร 2535. วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรลานสกา จำกัด กรุงเทพมหานคร ปัญหาพิเศษปริญญาตรี, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อภิชาติ เชนบริษัท 2528. การศึกษายลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด กรุงเทพมหานคร ปัญหาพิเศษปริญญาตรี, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สำนักงานที่ว่าการอำเภออุทอง ประจวบคีรีขันธ์เขตพัฒนาภาค (โรเนียว)

สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด 2528. รายงานกิจการประจำปี 2528 31 มีนาคม 2528 (โรเนียว)

สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด 2529. รายงานกิจการประจำปี 2529 31 มีนาคม 2529 (โรเนียว)

สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด 2530. รายงานกิจการประจำปี 2530 31 มีนาคม 2530 (โรเนียว)

สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด 2531. รายงานกิจการประจำปี 2531 31 มีนาคม 2531 (โรเนียว)

สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด 2532. รายงานกิจการประจำปี 2532 31 มีนาคม 2532 (โรเนียว)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติและสภาพทั่วไปของอำเภออุทอง

ประวัติสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด

สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511 เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2511 ตั้งอยู่ที่ ตำบลอุทอง อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี รวมระยะเวลาในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ถึงปัจจุบันได้ 20 ปี

การดำเนินงาน

สหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ดำเนินธุรกิจในรอบประจักษ์โดยมีวัตถุประสงค์โดยย่อ ดังนี้

1. ใหญ่เงินในการประกอบอาชีพ
2. รับฝากเงิน
3. จัดหาวัสดุการเกษตรให้แก่สมาชิก
4. ส่งเสริมความรู้ทางการเกษตรให้แก่สมาชิก

การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ได้ดำเนินงานเรื่อยมาตั้งแต่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2513 จนกระทั่งถึงปัจจุบันโดยที่การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ในวันสิ้นปีทางบัญชีของปี พ.ศ.2537 คือ วันที่ 31 มีนาคม 2532 สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. สมาชิกและกลุ่มสมาชิก

ในทางบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2532 สหกรณ์มีสมาชิก 103 กลุ่ม จำนวน 1,304 คน ในระหว่งปีทางบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2533 มีสมาชิกเข้าใหม่ 112 คน ออก 88 คน ถูกลืมตราใจ 42 คน ย้ายไปอยู่นอกแดน 12 คน ขรภาพ 22 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภายใน 12 คน ฉะนั้นเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2533 จึงมีสมาชิกทั้งสิ้น 1,328 คน
สังกัดกลุ่มต่าง ๆ จำนวน 103 กลุ่ม ใน 12 ตำบล ในท้องที่อำเภออุทุมพร

2. ทุนเรือนหุ้น

เมื่อสิ้นปีทางบัญชี 31 มีนาคม 2532 สมาชิกถือหุ้นทั้งสิ้น 452,165 หุ้น
เป็นเงิน 4,521,650 บาท ในระหว่างปีมีสมาชิกสมัครใจถือหุ้นเพิ่ม 7,145 หุ้น ถือหุ้นตาม
ส่วนเงินกู้ 59,920 หุ้น จ่ายค่าหุ้นปีแรกสมาชิก 43,705 หุ้น ฉะนั้นในวันที่ 31 มีนาคม
2533 สหกรณ์มีหุ้นรวมทั้งสิ้น 475,525 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เป็นเงินค่าหุ้นที่ชำระ
เต็มมูลค่าแล้ว 4,755,250 บาท

3. เงินรับฝาก

ในระหว่างปีทางบัญชี 31 มีนาคม 2532 สหกรณ์รับฝากเงินจากสมาชิก 2
ประเภทโดยแบ่งได้ดังนี้

เงินฝากออมทรัพย์ 805,667.76 บาท

เงินฝากประจำ 3,225,850.88 บาท

4. แหล่งเงินทุนของสหกรณ์

4.1 สหกรณ์ได้รับเงินทุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อ
เป็นเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืมวงเงินไม่เกิน 16.5 ล้านบาท

4.2 สหกรณ์ได้กู้เงินระยะยาวจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
เพื่อจัดซื้อเครื่องจักรตรวจสอบคุณภาพข้าว

4.3 สหกรณ์ได้กู้เงินจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด เพื่อเป็นเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืมวงเงิน
ไม่เกิน 3 ล้านบาท

4.4 เงินทุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์เงินอุดหนุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกร (โครงการ
การวางแผน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การให้เงินกู้แก่สมาชิก

สหกรณ์ได้ให้เงินกู้แก่สมาชิก 2 ประเภท คือ

1. เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์และเงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นที่มีกำหนดชำระ

12 เดือน

2. เงินกู้ระยะปานกลางกำหนดชำระคืนไม่เกิน 3 ปี โดยแบ่งชำระเป็นงวด ๆ

6. ทุนดำเนินงานของสหกรณ์

เมื่อสิ้นปีทางบัญชี 31 มีนาคม 2532 สหกรณ์มีทุนดำเนินการ 24,185,286.11 บาท ในระหว่างปีสหกรณ์มีทุนดำเนินงานลดลง 1,584,223.15 บาท เนื่องจากใช้ทุนสร้างสำนักงานและใช้ทุนในการศึกษาอบรม ฉะนั้นในวันสิ้นปีทางบัญชี 31 มีนาคม 2533 สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 22,601,062.96 บาท

7. การดำเนินงานทั่วไป

ฝ่ายบริหาร คณะกรรมการดำเนินงานจำนวน 16 คน ซึ่งได้รับเลือกทั้งจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2532 ดังนี้

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1.	นายหิรัญ ศรีเหรา	ประธานกรรมการ
2.	นายเฉลียว บวิสุทธิ	รองประธานกรรมการ
3.	นายบุญนัง เฒ่าสมบุญ	เลขานุการ
4.	นายสุทิน ถาวร	เหรัญญิก
5.	นายลำไยง คำกัน	กรรมการ
6.	นายคา จำปาทอง	กรรมการ
7.	นายพินุล หงษ์เวียงจันทร์	กรรมการ
8.	นายมอญ ศรีสามทอง	กรรมการ
9.	นายแกละ ใจกล้า	กรรมการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
10.	นายเที่ยง ออระเอียง	กรรมการ
11.	นายธงชัย อากาศหาญ	กรรมการ
12.	นายเปา ศรีเทวรา	กรรมการ
13.	นายบอค มิ่งขวัญ	กรรมการ
14.	นายขาว สุวรรณสิงห์	กรรมการ
15.	นายสิริ หงษ์เวียงจันทร์	กรรมการ

ฝ่ายจัดการมีพนักงานทั้งสิ้น 10 คนดังนี้

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1.	นางสาวจันทร์เพ็ญ เลียงโศกอบุญ	ผู้จัดการ
2.	นางศศิธร ลพานวรัตน์	พนักงานสินเชื่อ
3.	นางวิมลทิพย์ วรโพธิ์	พนักงานสินเชื่อ
4.	นายพงษ์เทพ กลสมเณลียง	พนักงานสินเชื่อ
5.	นายประสิทธิ์ ยศวิชัย	พนักงานการตลาด
6.	นางบุญธรรม คอนวงษ์	พนักงานบัญชี
7.	นางสาวชะลอ ศรีเทวรา	พนักงานการเงิน
8.	นางสาวมะลิ ปากโมกข์	พนักงานธุรการ
9.	นายบุญเรือน ปิ่นกุ่มภักดิ์	ช่างสหกรณ์
10.	นายสมยศ เทียนเสถียร	นักการภารโรง

ที่มา รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์การเกษตรอุทอง จำกัด ปี 2532

สภาพทั่วไปของอำเภออุทอง

ประวัติความเป็นมาของอำเภออุทอง

อำเภออุทอง เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี เดิมชื่อว่าอำเภอจรเข้สามพัน
 ที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ริมน้ำจรเข้สามพัน ตามหลักฐานพบว่าได้รับการยกฐานะเป็นเขตการใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปกครองอำเภอเมื่อปี พ.ศ.2445 ต่อมาในปี พ.ศ. 2480 ทางราชการพิจารณาเห็นว่า เป็นอำเภอที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองโบราณ "ท้าวอู่ทอง" ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องทงกันทางประวัติศาสตร์ จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น "อำเภออู่ทอง" และขยายสถานที่ตั้งอำเภอใหม่ ณ บริเวณคูเมืองท้าวอู่ทอง ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2497 สมัยขุนสุพรรณธานี เป็นนายอำเภอจนถึงปัจจุบันรวมผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอทั้งสิ้น 13 นาย และผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอก่อนนี้ จจุบัน คือ นายพิสิฐ เกตมาสุช

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภออู่ทองตั้งอยู่ทางทิศใต้ ห่างจากอำเภอเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี 31 กิโลเมตร มีพื้นที่ 750 ตารางกิโลเมตร (444,899 ไร่)

ทิศเหนือ จดอำเภอเดาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภอคอนเ็จชัย จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศใต้ จดอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันออก จดอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี และอำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันตก จดอำเภอเดาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภอมอพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

สถานับการศึกษาและศาสนา

1. โรงเรียนประถมศึกษา (สปช)	58 โรงเรียน
2. โรงเรียนมัธยมศึกษา	4 โรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. โรงเรียนราษฎร์	4 โรงเรียน
4. โรงเรียนผู้ใหญ่วัยเบบ เบ็คเคิร์จ	2 แห่ง
5. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	39 แห่ง
6. วัด	66 วัด
7. สำนักสงฆ์	2 แห่ง
8. วัดร้าง	15 แห่ง
9. โบสถ์คริสต์	1 แห่ง

การอนามัยและสาธารณสุข

1. สถานีอนามัย	15 แห่ง
2. โรงพยาบาล	1 แห่ง
3. คลินิกเอกชน	10 แห่ง
4. ร้านขายยา	15 แห่ง

การอุตสาหกรรม

1. โรงงานน้ำตาล	1 แห่ง
2. โรงสีข้าว	12 แห่ง
3. โรงไม้หิน	3 แห่ง
4. โรงน้ำแข็ง	2 แห่ง
5. ธนาคารรัฐบาล	2 แห่ง
6. ธนาคารพาณิชย์	6 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โบราณสถาน

ถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพสักการะและเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

1. พระพุทธไสยาสน์ วัดเขาพระศรีสัตยเพชรสุวรรณาราม
2. ศาลาเจ้าพ่อพระยาจักร
3. เจดีย์ หมายเลข 1, 2, 11 และ 13
4. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุทอง
5. บริเวณคูเมืองท้าวอุทอง
6. วัดเขาถ้ำเสือและวนอุทยานแห่งชาติผามอง

การประกอบอาชีพ

อาชีพหลัก ทำนา ทำไร่

อาชีพรอง รับจ้าง

รายได้เฉลี่ย 1,500 บาท / ครอบครัว / ปี

การปกครอง

แบ่งการปกครองออกเป็น 12 ตำบล 104 หมู่บ้าน มีสุขาภิบาล 2 แห่ง
จำนวนประชากร 126,345 คน แยกเป็น ชาย 67,675 คน หญิง 63,670 คน

ที่มา ที่ว่าการอำเภออุทอง ประจวบคีรีขันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าใช้จ่ายธุรกิจการขาย ค่าใช้จ่ายเกิดดอกเบี้ยเงินกู้ที่นำมาสร้างงาน ดอกเบี้ย
 เงินกู้จัดหาอุปกรณ์งาน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมรวมราคาผลิต ค่าเสื่อมราคางาน เครื่องตรวจ
 คุณภาพชาว ค่าใช้จ่ายกระสอบ ค่าใช้จ่ายในการขาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

